

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (TRIBUTS, TAXES I PREUS PÚBLICS)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 19 de setembre de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- En data 1 d'abril de 2022, va interposar un recurs d'alçada contra la resolució del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda que desestimava la reclamació presentada sobre l'embargament de l'impost de vehicles de tracció mecànica (IVTM) dels exercicis 2003 a 2021.
- A la devolució de l'IRPF de l'any 2020 li va ser embargada la quantitat de 477,72 euros, sense haver rebut cap notificació prèvia per part l'Institut Municipal d'Hisenda.
- A data de presentació de la queixa no havia rebut la resolució al recurs interposat.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa, i tenint en compte la documentació aportada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Institut Municipal d'Hisenda** per tal de conèixer el tractament motivat que es volia donar al recurs presentat per la persona interessada.

El dia 21 de setembre de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 27 d'octubre de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la tramitació que es va donar al recurs interposat.

CONSIDERACIONS

1. Quant al recurs d'alçada

En essència, la persona interessada al·legava que abans de la comunicació de l'Agència Tributària no havia rebut cap acte administratiu de l'Ajuntament de Barcelona dirigit al cobrament del deute tributari exposat als antecedents d'aquesta resolució. Per aquesta raó, entenia que se li havia generat indefensió.

A més, al·legava que el vehicle en qüestió, comprat de segona mà el 24 de maig de 2001, va ser desballestat a Itàlia l'any 2002, ja que el cost de reparació era massa elevat i no oferia garanties d'èxit. Per tant, tot i que la baixa administrativa del vehicle es va produir el 18 de gener de 2022, la interessada ja no tenia el vehicle des del 2002.

Per tot l'exposat, sol·licitava que s'anul·lessin els rebuts de l'IVTM del vehicle i es retornessin els imports abonats per aquest concepte.

En data 14 d'octubre de 2022, l'IMH informa que la resolució del recurs d'alçada havia estat signada pel gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda de Barcelona en data 7 d'octubre de 2022 i es trobava en tràmit de notificació a la interessada.

Per la seva **claredat expositiva**, reproduïm els fonaments jurídics sobre la base dels quals s'ha estimat el recurs d'alçada interposat per la ciutadana:

“Per determinar si s'ha realitzat correctament la notificació dels actes administratius dirigits al cobrament del deute tributari corresponent a l'IVTM del vehicle referit, hem de portar a col·lació l'article 124.3 de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària, modificada per la Llei 25/1995, de 20 de juliol, de modificació parcial de la Llei General Tributària, normativa vigent en el moment de l'adquisició del vehicle objecte del present procediment, en virtut del qual:

"En los tributos de cobro periódico por recibo, una vez notificada la liquidación correspondiente al alta en el respectivo registro, padrón o matrícula, podrán notificarse colectivamente las sucesivas liquidaciones mediante edictos que así lo adviertan."

Els tributs de cobrament periòdic són aquells que es meriten anualment una vegada realitzat el fet imposable inicial, entre ells, l'IVTM, per tant, el precepte transcrit és d'aplicació al cas que ens ocupa.

La persona interessada va adquirir el vehicle de segona mà el 24 de maig de 2001, per tant, l'Institut Municipal d'Hisenda hauria d'haver girat i notificat durant l'exercici següent, és a dir, el 2002, el primer en el que la persona interessada va ser subjecte passiu de l'Impost, la liquidació corresponent a l'alta en el padró municipal.

Doncs bé, revisades les bases de dades d'informació municipal s'ha comprovat que, a diferència d'allò establert a la normativa transcrita, no es va girar cap liquidació, sinó que es va emetre directament i de forma errònia un rebut de padró.

L'esmentat defecte formal condueix a l'anul·lació de tot el procediment de recaptació seguit pel cobrament de l'IVTM del vehicle des de l'exercici 2002 i fins el 2022, any en que s'ha donat de baixa definitiva el vehicle en qüestió al Registre de la Direcció General de Trànsit.

Per tot l'exposat, **procedeix estimar la reclamació presentada per la persona interessada**, anul·lar els càrrecs de l'IVTM corresponents al vehicle i als exercicis 2002 a 2022, i retornar els imports abonats per aquests conceptes."

2. Quant a la finalitat del recurs administratiu

Un cop s'ha produït un acte administratiu a través del procediment corresponent, l'ordenament jurídic reconeix als destinataris de l'acte la possibilitat d'impugnar-lo davant de la mateixa administració pública que ha dictat l'acte (o, si escau, davant dels tribunals de la jurisdicció contenciosa administrativa).

Els recursos administratius són actes dels administrats mitjançant els quals se sol·licita a l'Administració la revocació o la reforma d'un acte administratiu previ, i esdevenen una garantia dels ciutadans davant de l'actuació administrativa. Els recursos administratius constitueixen, doncs, una garantia davant de qualsevol tipus d'acte que no posi fi a la via administrativa.

Per tant, el recurs està previst com el mitjà pel qual l'Administració **pot revisar la decisió adoptada en un procediment, com ha estat en el cas que ens ocupa.**

3. Quant al termini de resposta al recurs interposat

L'article 14 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL) regula el recurs contra els actes d'aplicació i efectivitat dels tributs i altres ingressos públics.

L'article 14.2.1 de la norma esmentada disposa que aquest **recurs s'ha de resoldre en el termini d'un mes** comptat des de l'endemà de la seva presentació.

Aquesta Sindicatura ja ha manifestat en moltes ocasions que és coneixedora del gran nombre d'expedients que gestiona l'IMH i la dificultat que això comporta pel que fa al compliment estricte dels terminis que imposen les normes.

A més, cal tenir en compte que la situació d'emergència sanitària derivada de la covid-19 va tenir una gran incidència en l'activitat de l'Ajuntament de Barcelona, igual que en altres administracions públiques. Això ha implicat adaptacions organitzatives, noves mesures per poder continuar prestant serveis, una redistribució dels recursos públics disponibles o la implementació de sistemes i mitjans per habilitar els processos administratius, entre d'altres.

No obstant això, aquesta institució no pot perdre de vista que l'accés a l'Administració és la porta d'entrada per a l'exercici dels drets i deures de la ciutadania.

En aquest punt, cal recordar que entre els principis generals d'actuació de les administracions públiques, recollits a l'article 3 de la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, figura el de prestar un servei efectiu a la ciutadania i el d'agilitzar els procediments administratius i les activitats de gestió. En aquest mateix sentit es pronuncia l'article 21 de la Llei catalana 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Per tant, **el termini de 6 mesos transcorregut entre la data de presentació del recurs i la seva resolució es pot considerar excessiu i evitable.**

Aquesta Sindicatura és coneixedora que un dels objectius de l'IMH és agilitzar els terminis de resposta a les persones contribuents en relació amb les reclamacions i sol·licituds que aquestes presenten en matèria tributària. Per assolir aquest objectiu i

amb la finalitat última de donar el millor servei possible a la ciutadania, l'IMH treballa en la millora contínua dels processos i procediments de gestió corresponents.

El **principi de bona administració** i l'eficàcia dels serveis públics es recullen a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, als articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola, i a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, del règim jurídic del sector públic administratiu comú. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, respectant els drets i interessos legítims de la ciutadania, i que sigui capaç de resoldre els problemes de manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta Municipal de Barcelona i el Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Institut Municipal d'Hisenda ha estat ajustada a dret, però no eficaç.**

En conseqüència, la Sindicatura emet la següent decisió:

- **Recomanar a l'Institut Municipal d'Hisenda** que continuï treballant en la millora dels processos i procediments de gestió per donar compliment als principis d'eficàcia, eficiència i celeritat.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.